

ADOLESAN VE PERİMENOPAZDA İNFERTİLİTE TEDAVİSİ YAPILMALI MIDIR?

Prof. Dr. Yusuf ÜSTÜN

ADOLESAN

- Çocukluktan erişkinliğe geçiş süreci
- DSÖ → 10-19 yaş arasını kapsar
- Menarş sonrası ilk 2 yıl anovulatuvar sikludan ovulatuvar siklusa geçiş dönemi
 - %50'sinde oligomenore ve AUK gibi menstrüel bozk.

Table 3.2: Distribution of adolescents, female and male aged 15 to 19, by marital status and UNFPA regions, 2010

UNFPA regions	Female			Male		
	Percentage		Number (000)	Percentage		Number (000)
	Currently married	Single/other	Currently married	Currently married	Single/other	Currently married
Eastern Europe and Central Asia	8.7	91.3	1,250	1.7	98.3	253
Latin America and the Caribbean	12.0	88.0	3,183	3.9	96.1	1,053
Arab States	12.5	87.5	1,891	1.2	98.8	179
Asia and the Pacific	15.2	84.8	24,357	3.2	96.8	5,604
East Asia and Pacific	5.0	95.0	3,908	1.7	98.3	1,475
South Asia	24.9	75.1	20,449	4.6	95.4	4,129
Sub-Saharan Africa	23.6	76.4	10,238	2.6	97.4	1,125
East and Southern Africa	19.2	80.8	4,178	3.1	96.9	671
West and Central Africa	28.0	72.0	6,060	2.1	97.9	454
All other countries	1.4	98.6	466	0.5	99.5	165
Developing countries	15.8	84.2	40,919	3.0	97.0	8,214
World	14.2	85.8	41,386	2.7	97.3	8,379

Source: UNFPA database, based on United Nations Population Division, 2010 and 2012.

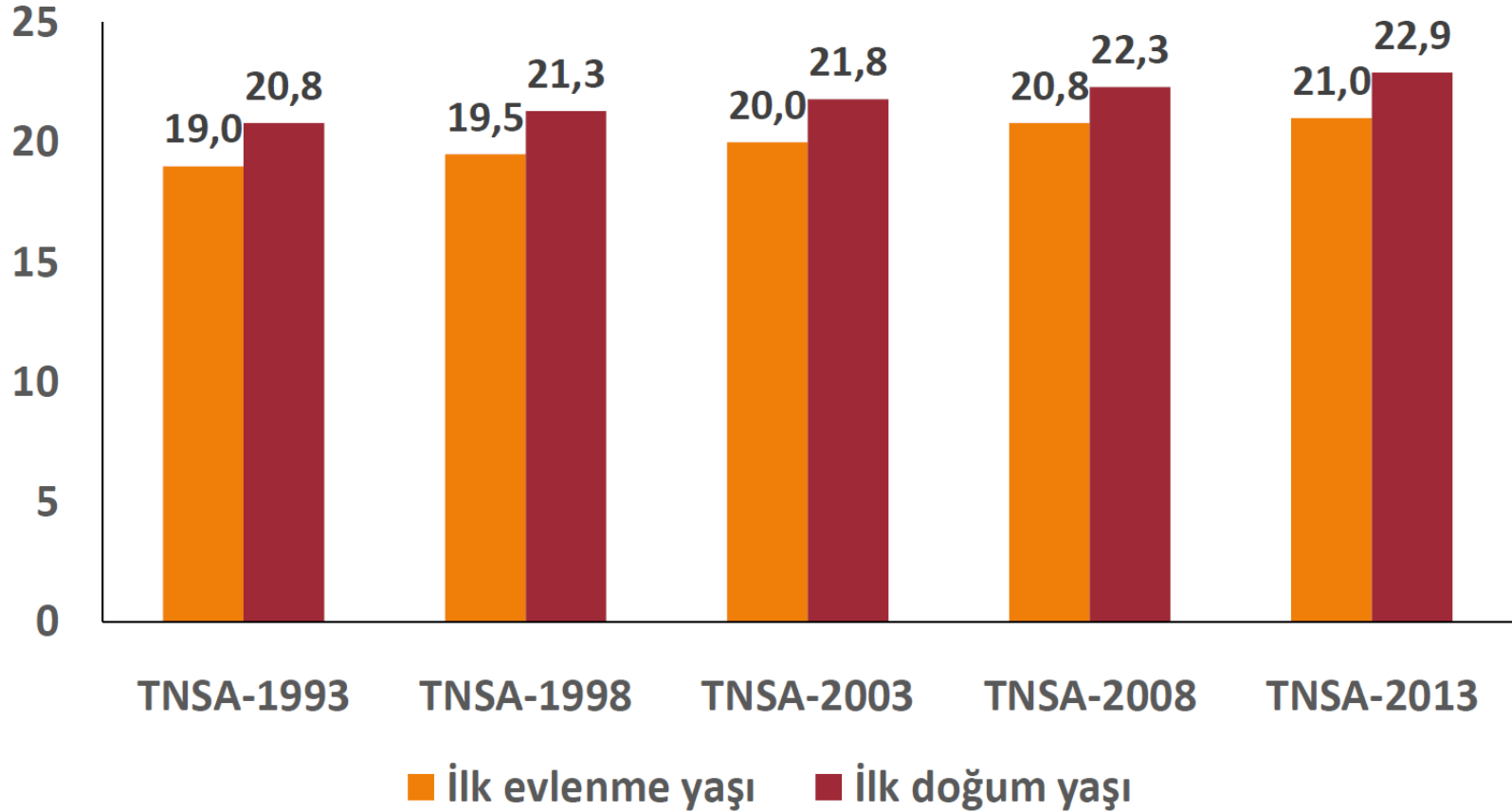
ADOLESAN GEBELİKLER

- Gelir düzeyi ↓ ve orta olan gelişmekte olan ülkelerde kız çocuklarının
 - % 30'a yakını 18 yaşından önce
 - % 14'ü ise 15 yaşından önce evlenmekte ve çocuk sahibi olmakta
- Sosyal, kültürel ve dini değerlere göre adolesan yaşta evlilik bu toplumlarda kabul edilebilir

© (Stockphoto/megtyaseni)

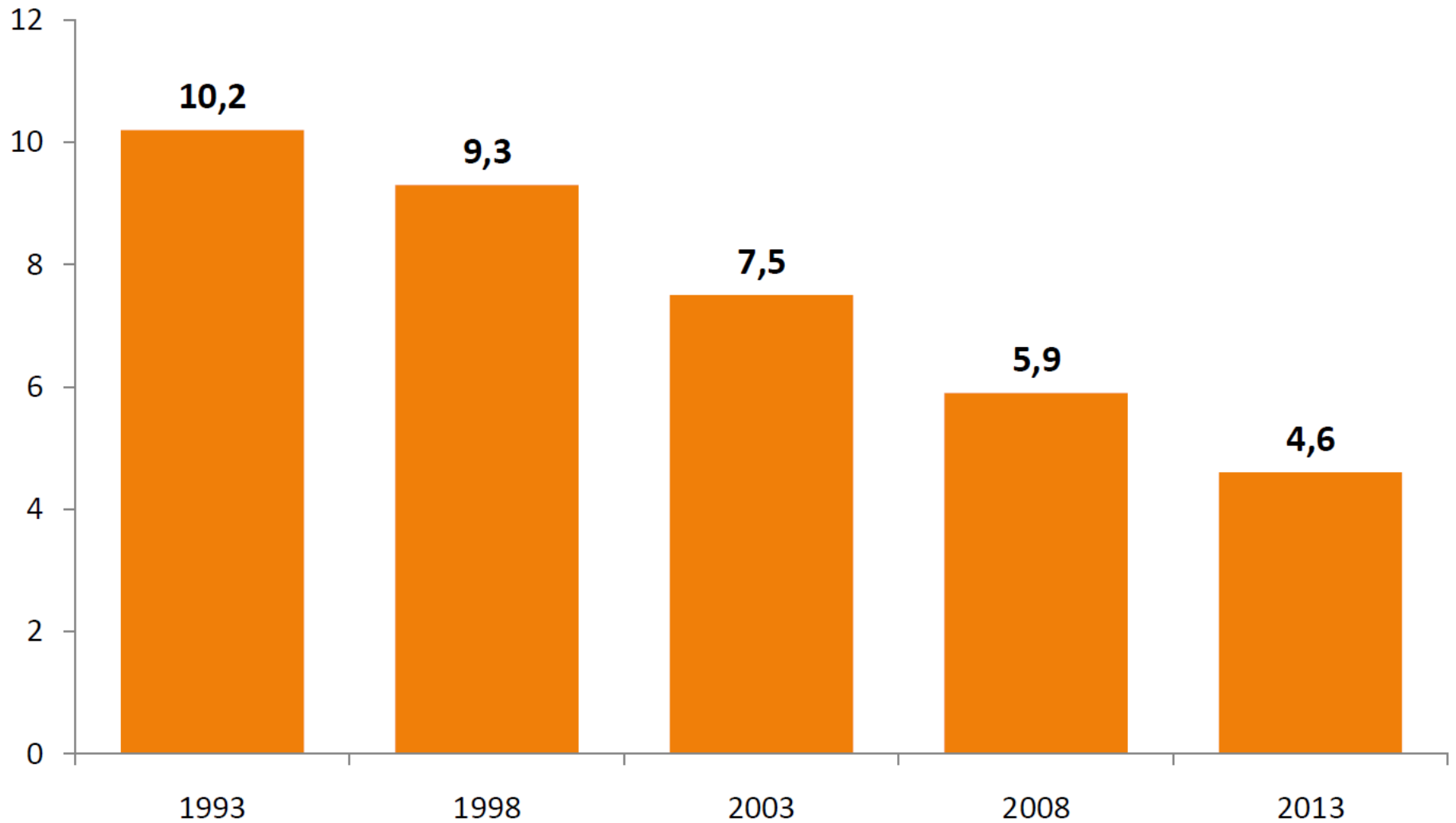
Ortanca İlk Evlenme ve Doğum Yaşı (25-49 yaş)

Kadınların:

15-19 yaş grubunda %7'si, 15-49 yaş grubunda %73'ü, 45-49 yaş grubunda %97'si evlenmiş.

Adölesan Annelik

ADOLESAN İNFERTİLİTESİ

Tedavi edelim

Kültürel
baskı

Hak

Tedavi etmeyelim

Eğitim hakkı

İnfertilite ilaçlarının
etkisi?

Gebelik sonuçları
kötü

KÜLTÜREL BASKI

- Akdeniz ülkelerinde (Müslüman)
 - <20 yaş evlilik oranı % 40-65
 - Bazı ülkelerde 14-16 yaş evlilikler
- Ortadoğu kültüründe büyük ailelere eğilim
 - 45 yaşına kadar ort 5 çocuk doğurur
 - İnfertil kadında aile baskısı

Kadının kimliğini ve statüsünü belirlemede fertlitesi ve çocuk sayısı önemli rol oynar

ADOLESAN LEGAL HAK

- İsrail kanunlarında reşit olmasalar da onların onamına tamamen saygı gösterilmekte
- İnfertilite tedavisi kişiseldir ve adolesan haklarından dolayı genç çifte bırakılmalıdır

ADOLESAN İNFERTİLİTESİ

Tedavi edelim

Kültürel baskı

Hak

Tedavi etmeyelim

Eğitim hakkı

İnfertilite ilaçlarının etkisi?

Gebelik sonuçları kötü

- Evlenen ve doğuran kadın eğitimden mahrum kalacaktır
 - Ev işi, çocuk bakımı
 - Evlendiği yaş ile eğitim durumu ilişkili

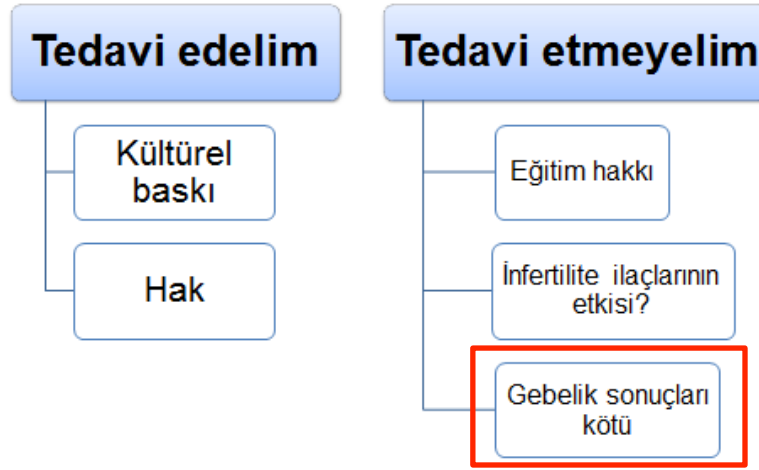

ADOLESAN İNFERTİLİTESİ

- KOH kullananların % 8.2 si < 25 yaş
- Adolesanlarda kullanılan KOH ilaçlarının uzun dönem etkileriyle ilgili veri sınırlı

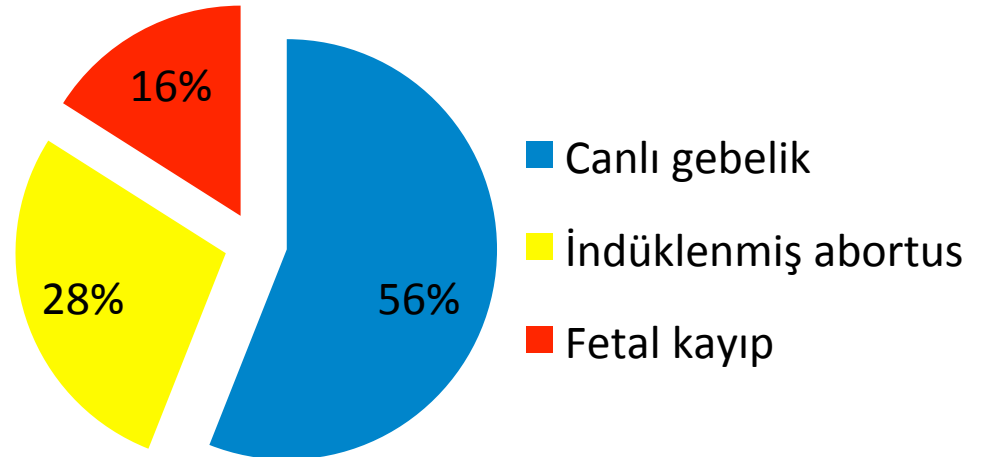
ADOLESAN İNFERTİLİTESİ

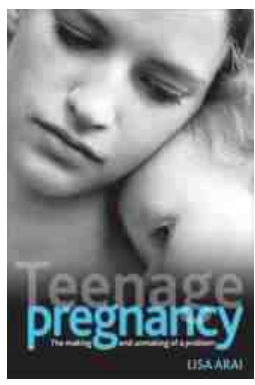

- Adolesan gebeliklerde

- EDE 1.5 kat ↑
- IU ex 4 kat ↑

Adolesan Gebelikler 15-19 yaş

ADOLESAN GEBELİKLER

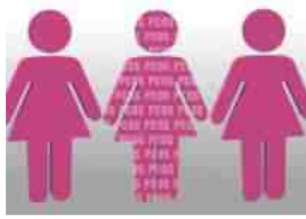
- Adolesan hayatında çok önemli sorunlara yol açmakta
- Maternal ve perinatal morbidite ve mortalite ↑
- Erken yaşta anne olmak adolesan annenin eğitimine ve sosyal gelişimine engel olmakta

ESHRE

- Tedavi ileri yaşıa erteleyebiliriz
- Tedaviyi reddedebiliriz
 - Böyle bir hak belirlenmemiş
 - Çift ile tartış ve ikna etmeye çalış
- Klinisyen tüm verileri çiftle tartışıp YÜT'nin ertelenmesi konusunu gündeme getirmeli, nihai karar birlikte verilmeli

Adolesan PKOS

**%10 kilo
kaybı**

Menstrül fx düzelir
Fertilite düzelir

Metformin

Anovulasyon
düzelir
Hiperandrojenemi
düzelir

Adolesan Endometriozis

% 4-17

Adolesanlarda
olan es
olgularının çoğu
erken evrededir

Tedavisiz;
Evre 3 - PR %25
Evre 4 - PR %0

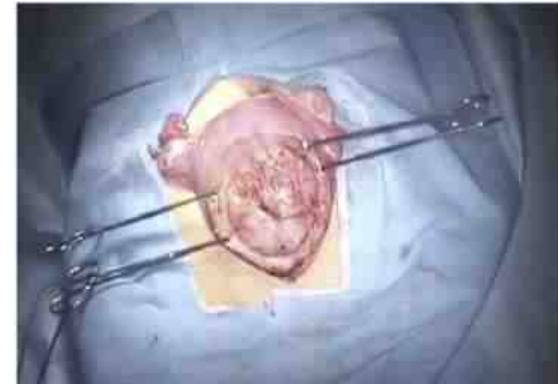
Adolesan Myoma Uteri

Nadir, 11 olgu

7-30 cm

Myomektomi

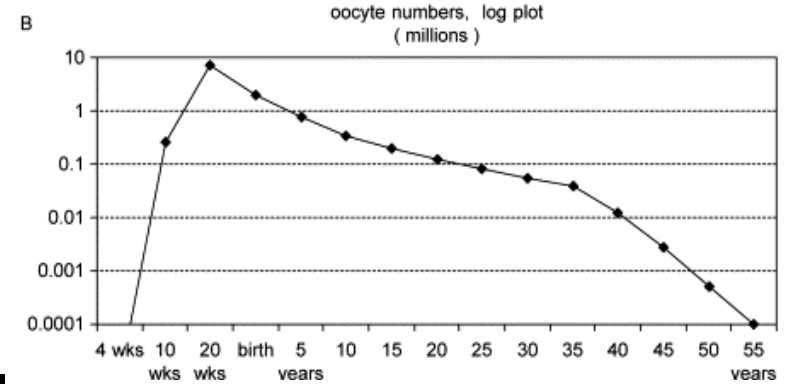
MENOPOZ

- Dünyada ort. menopoz yaşı 51 (45-55)
- Gelişmekte olan ülkelerde daha erkendir
 - Gelişmiş ülkelerde 49.3-51.4
 - Gelişmekte olan ülkelerde 43,5-49.4
 - Türkiye'de 48

DOĞURGANLIK

- Kadında doğurganlık 30 yaşından sonra ↓
 - Bu düşüş 35-40 yaş arasında hızlanır
 - 45 yaşında neredeyse sıfırdır

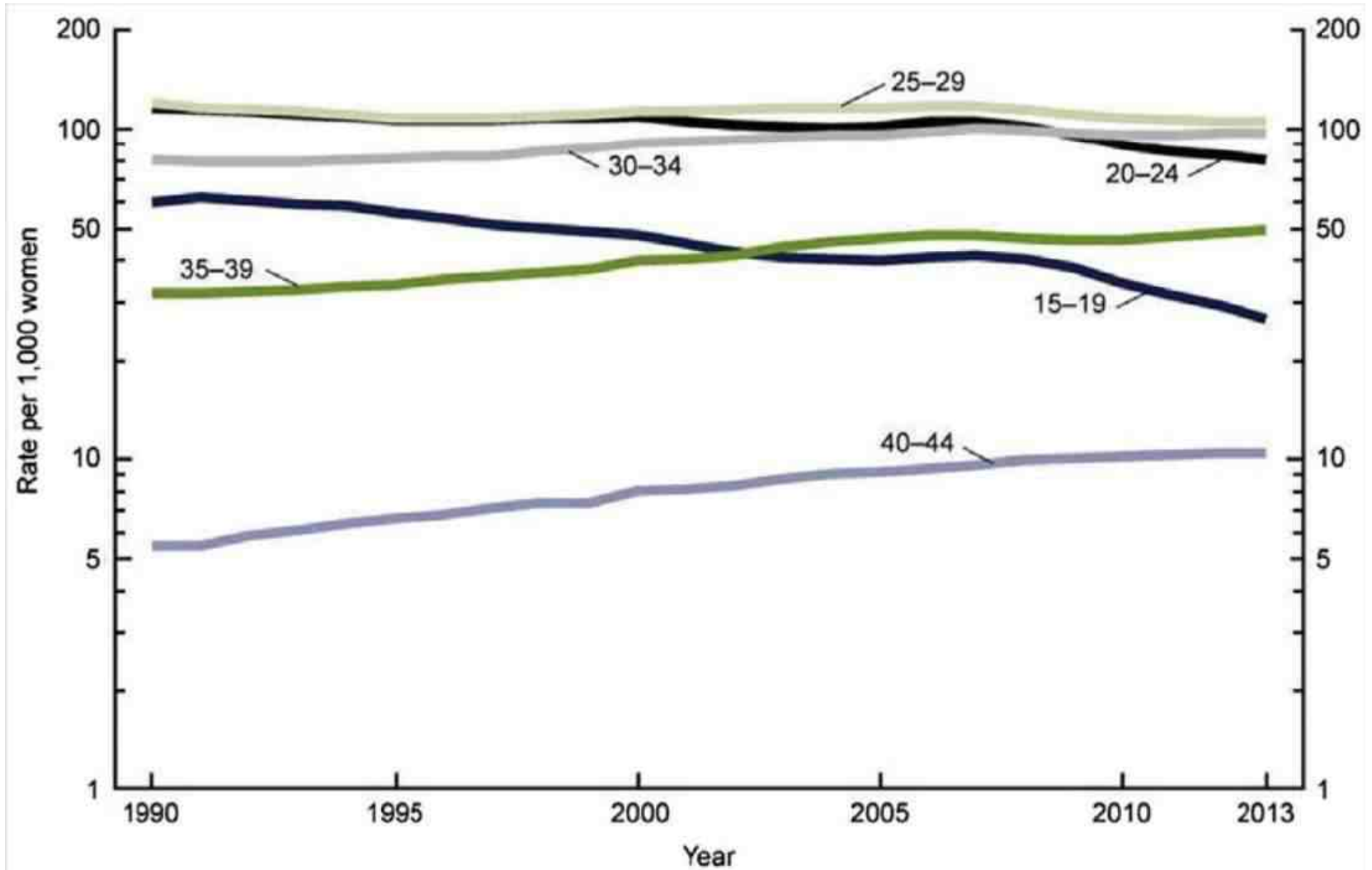

- Yıllık konsepsiyon oranı
 - 20-25 yaşlarda 110/1000
 - 40 yaş üzerinde 12/1000

- İnsan yaşamının uzaması,
- Sosyo-ekonomik nedenler,
- Eğitim seviyesinin artması,
- Geç ve ikinci evlilikler

30-40 yaşta
ocuk sahibi
olma isteđinin ↑
neden olmuřtur

- İleri yaşta ocuk sahibi olmak isteyen kadınlarda da infertilite sık görülmekte

35-44 yaş arası doğum oranı seneler içinde ↑

Article

Assisted reproduction in women over 40 years of age: how old is too old?

	<i>Maternal age (years)</i>						
	<35	42	43	44	45	46	47
No. of cycles	4883	336	299	154	40	8	6
No. of patients	1909	186	158	87	20	4	4
Positive β HCG/cycle (%) (n)	29.4 (1435)	12.2 (41)	6.4 (19)	3.2 (5)	2.5 (1)	0	0
Clinical pregnancies/cycle (%) (n)	24.1	7.7	5.4	1.9	0	0	0

≥ 42 yaş klinik gebelik ve doğum oranları belirgin ↓

İsrail

45 yaşa kadar
karşılanmakta

İngiltere

< 43 yaş

USA

42-45 yaş

İlerleyen yaşla birlikte gebeliğe bağlı riskler ↑

Preeklampsi
Obstetrik hemoraji
GDM
↑ C/S

Spontan abortus ↑
DDA ↑
NICU'ya başvuru ↑

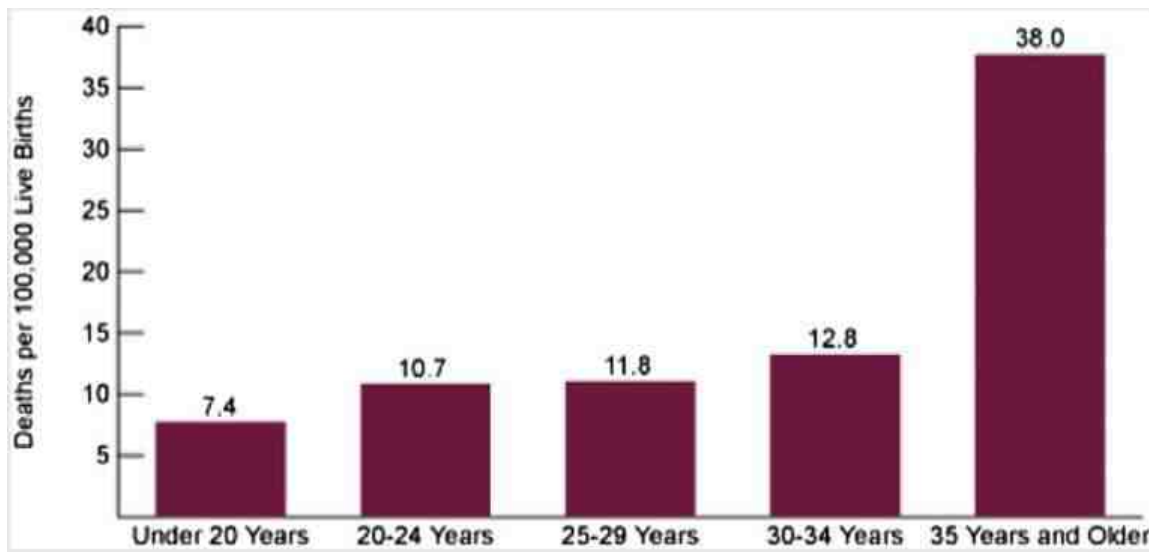
Yaş	GHT	< 32 hf doğum	Trizomi 21
30–34	%5	%1.2	30 y → 1/1000
35–39	%5.6	%1.5	
40–44	%6.2	%1.9	45 y → 1/30

Medical and obstetric events present at the time of delivery among women aged 35–44 y (n = 1,836,403) and aged ≥45 y (n = 23,807) compared with women aged <35 y (n = 10,768,536), Nationwide Inpatient Sample, years 2008–2010.

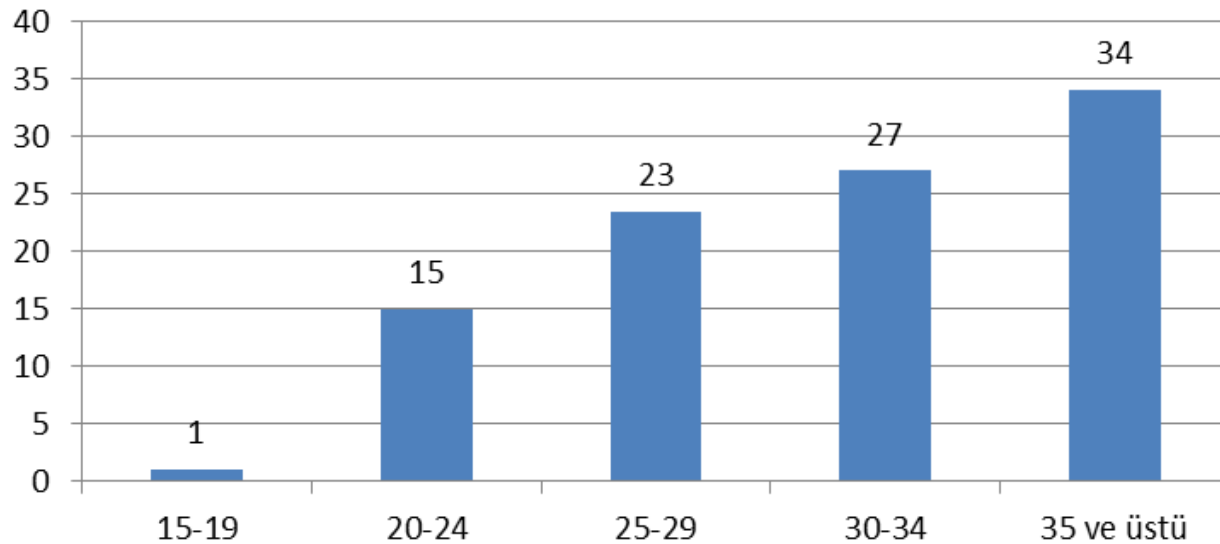
Condition/event	Age 35–44 y	Age ≥45 y
Medical condition		
Maternal death	2.07 (1.78–2.40)	9.90 (5.60–15.98)
Transfusion	1.21 (1.20–1.23)	2.46 (2.27–2.68)
Myocardial infarction	4.05 (3.29–4.98)	21.38 (11.46–39.88)
Cardiac arrest	2.07 (1.80–2.42)	10.84 (6.48–18.14)
Pulmonary embolism	1.83 (1.69–1.98)	5.01 (3.47–7.23)
Deep vein thrombosis	2.02 (1.91–2.14)	4.38 (3.26–5.89)
Acute renal failure	1.86 (1.76–1.97)	6.38 (5.06–8.04)
Obstetric event		
Cesarean delivery	1.62 (1.61–1.62)	2.51 (2.44–2.57)
Gestational diabetes	2.42 (2.41–2.44)	3.5 (3.37–3.62)
Gestational hypertension	1.11 (1.10–1.12)	2.17 (2.09–2.25)
Preterm labor	1.16 (1.15–1.17)	1.91 (1.84–1.98)
Fetal growth restriction	0.92 (0.91–0.93)	1.53 (1.42–1.64)
Fetal demise	1.30 (1.27–1.33)	2.53 (2.22–2.89)
Premature rupture of membranes	1.10 (1.09–1.11)	1.38 (1.30–1.46)

Note: Values are odds ratio (95% confidence interval). Modified from reference (12). All *P* values < .001 compared with women aged <35 y.

Sauer. Reproduction at advanced maternal age. Fertil Steril 2015.

2014 Yılı Anne Ölümleri Yaş Dağılımı (%)

OLGU

- 40 y, 1G 0P
- **Anneye Ait Risk Faktörleri: Tip 2 DM, HT, Hiperlipidemi**
- **Doğum Öncesi Bakım:** Bağlı bulunduğu ASM'de tüp bebek tedavisi sonrası gebelik tespit edildiğini belirtmiş. Özel hastanede Beta HCG 415
- **Doğum ve ölümün gerçekleştiği süreç:**

Kahvaltıdan sonra tedavi yaptırmak (IVF sonrası) için hastaneye giden gebe, hastane dönüşünde su içmek üzere ayağa kalkmış ve bu sırada yere düşmüş, eşi hemen 112 yi aramış 112 arandıktan 21 dakika sonra olay yerine geldiğinde hasta ex imiş. Damar yolu açılmış, entübasyon sonrası CPR'a başlanmış ancak başarılı olunamamış

Otopsi: Gebenin ölümünün **kalp yetersizliğine** bağlı olduğu kanaati bildirilmiştir

ETİK

- Bir çocuk için ebeveyni kaybetmek en ciddi travma
 - Çocuğun reşit olması için 18 yıl gerektiğinden IVF adayının yaşam beklentisi en az 18 yıl ise infertilite tedavisi uygulanmalıdır

SONUÇ

- ADOLESAN

- Klinisyen tüm verileri çiftle tartışıp YÜT'nin ertelenmesi konusunu gündeme getirmeli, nihai karar birlikte verilmeli

- PERİMENOPAZ

- Başarı oranlarının düşük olduğu ve tedaviye ve oluşacak gebeliğe bağlı riskler anlatılıp birlikte karar verilmeli

